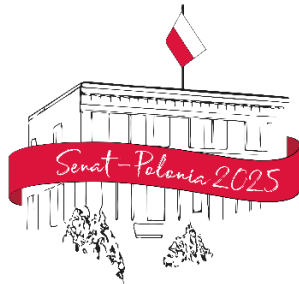

Дні незалежності – віхи міцної державності

Упродовж багатьох років один із найбільших польських фондів – **“Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”** – за фінансової підтримки в рамках опіки **Сенату Республіки Польща** над полоністикою та поляками Польщі за кордоном в 2025 році (w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku) проводить посильну й ефективну політику сприяння полоністичної діяльності як серед польської етнічної спільноти, польських громад у Східній Європі, так і активно допомагає розвою полоністики (польської мови як іноземної та другої, польської історії та культури) і в академічному середовищі, зокрема університетському. **Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku**

А цього́річ (2025 рік) фонд “Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego” здійснив важливу опікунчу місію, підтримавши проєкт nr 11/205/2025 “Центру славістичних студій SLAVIA” – одного зі структурних підрозділів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Проєкт мав назву “Niepodległa Polska w obliczu walki Ukrainy za niepodległość – zajęcia edukacyjne dla studentów z okazji Dnia Niepodległości” (Незалежна Польща перед обличчям боротьби України за свою незалежність – навчальні заняття для студентів з нагоди Дня незалежності Польщі) та реалізовувався упродовж 5 серпня – 30 листопада 2025 року на базі “Центру” та за активної участі студентів-третьокурсників філологічного факультету ЧНУ.

У рамках завдання “Niepodległa Polska w obliczu walki Ukrainy za niepodległość – zajęcia edukacyjne dla studentów z okazji Dnia Niepodległości” було успішно проведено низку тренінгів та семінарів, спрямованих на поглиблення знань студентів про історію, традиції, становлення державності та боротьбу за незалежність Польщі та, що особливо

актуально, – незалежність України. Проєкт ставив перед собою кілька ключових цілей, орієнтованих на підвищення історичної свідомості та розвиток міжкультурного діалогу, а саме: промоцію польської культури, ключових історичних контекстів відновлення незалежності – наближення Дня незалежності, яке поляки святкують на державному рівні 11 листопада, починаючи з 1918 року.

На лекційних заняттях, які відбувалися впродовж вересня-листопада 2025 року, акценти були поставлені на поширенні національних символів та культурної спадщини Польщі, як-от: обговорення значення кольорів прапора, герба та гімну, а також їхньої ролі у розбудові спільноти та історичної пам'яті; побудова порівняльної перспективи Польща-Україна – розуміння подібностей та відмінностей у значенні незалежності (11 листопада в Польщі та 24 серпня в Україні).

Студенти розвинули свої громадянські та академічні компетентності, з-поміж яких: формування навичок дискусії, аргументації та роботи в командах. Цільовою групою стали 75 студентів (3 групи по 25 осіб) філологічного факультету, які навчаються за спеціальностями "Європейські славістичні студії. Польська мова" та "Українська мова та література" (тут польська мова вивчається як друга слов'янська).

Тренінги були організовані у форматі майстер-класів з роботою в командах, щоб гарантувати кожному учаснику можливість активної участі та вільної дискусії.

Заняття реалізовувались у три етапи протягом осені 2025 року (вересень, жовтень, листопад). Змістовий хід освітніх занять охоплював кілька тематичних блоків: "Чим для нас є незалежність?" – модерація дискусії та розробка дефініції. "Чому 11 листопада ми відзначаємо День незалежності Польщі, а 24 серпня – День незалежності України?" – встановлення історичного тла та реконструкція перебігу подій, що призвели до відновлення незалежності Польщі та України. "Національні символи" – обговорення

символів Польщі та України (прапори, герби, гімни) разом з історією та значенням, з використанням короткого навчального фільму та дискусії.

Під час обговорення студенти досліджували глибинну символіку державних атрибутів обох країн – **прапори, герби та гімни**.

Прапори. Польща – це біло-червоний стяг, де біла смуга (верхня) символізує Білого Орла, а червона (нижня) – поле герба. У геральдиці білий колір позначає бездоганність та чесність, а червоний – мужність, відвагу та шляхетське походження. Україна – синьо-жовтий стяг, де синій колір (верхній) уособлює мирне небо, а жовтий (нижній) – родючі поля. Кольори відображають природні багатства країни та історично були присутні на корогвах Галицько-Волинського князівства (близько 1410 р.) та козацьких полків.

Герби. Польща – Білий Орел із золотою короною та золотими кігтями на червоному щиті. Орел як символ династії П'ястів став офіційним гербом об'єднаного Королівства Польського у 1295 році та був повернутий на герб із короною у 1990 році.

Україна – Тризуб (Знак Княжої Держави Володимира Великого), що бере початок від княжого роду Рюриковичів. Символ уособлює єдність, силу, владу та відображає концепцію триєдності буття: Земля, Небо і Людина.

Гімни. Польща – "Мазурка Домбровського", текст якого відображає надію поляків на визволення Польщі та повернення незалежності під проводом генерала Яна Генрика Домбровського.

Україна – "Ще не вмерла України..." (музика Михайла Вербицького, слова Павла Чубинського). Гімн є духовною основою нації, що відображає багатовікову боротьбу за свободу і незалежність та віру у відродження української держави.

Цікавим було знайомство з традиціями, пов'язаними з 11 листопада, – вступ до патріотичних пісень ("Розквітали пуп'янки білих троянд" чи "О, мій розмарине") – та обговорення їхньої культурної ролі. А дискусія "Свято Незалежності не лише в Польщі" торкалася порівняння свят незалежності в інших країнах (Чехія, Мексика, США) та дат, з ними пов'язаних.

Проект сприяв формуванню довгострокових ефектів, зокрема зростання історичної свідомості щодо польського шляху до незалежності та значення 11 листопада, а також української тисячолітньої боротьби на шляху становлення нашої незалежності.

Студенти навчилися будувати засади міжкультурного польсько-українського діалогу та поглибили своє розуміння поняття "незалежність" у контексті Польщі та України, надто ж у контексті актуальних викликів безпеки та ідентичності України, особливо у важкі часи російської агресії.